

Öğretmen Adaylarının Akademik Yazma Becerilerinin Bilimsel Araştırma ve Akademik Yazma Eğitimiyle Geliştirilmesi

Bayram Arıcı¹

Şemsinur Arıcı²

Özet

Öğretmen adaylarına verilen akademik yazma ve bilimsel araştırma eğitiminin onların akademik yazma becerilerinin geliştirilmesine etkisinin araştırıldığı bu araştırma 2022-2023 öğretim yılında (bahar yarıyılı) Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesinde yapılmıştır. Yarı deneysel kullanıldığı bu araştırmada ön test-son test kontrol gruplu modelle araştırma biçimlendirilmiştir. Araştırmada akademik yazma tutukluğu ölçeği kullanılmıştır. Akademik yazma, öğrencilerin eleştirel düşünme, analitik beceriler ve iletişim yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olan eğitimin önemli bir yönüdür. Yüksek Öğretim Kurulu öğretmen adaylarının akademik yazma becerilerinin geliştirilmesi için Türk Dili 2 dersinin müfredatına akademik yazmayı eklemiştir. Akademik yazma becerisi öğretmen adaylarının okuduklarını anlama ve yazma ile ilgili sorunlarının giderilmesinde önem taşımaktadır. Akademik yazmayla ilgili çalışmaların çoğunlukla görüş alınan çalışmaları içerdiği, öğrencilerin akademik yazma becerilerini çeşitli uygulamalarla geliştirebilecek çalışmaların çok kısıtlı olduğu yapılan literatür taramasında tespit edilmiştir. Araştırmada öğretmen adaylarına Gülay ve Ungan (2022) tarafından hazırlanan Akademik Yazma Tutukluğu Ölçeği öntest olarak uygulanmış, ardından dört haftalık bilimsel metin yazma eğitimi “Akademik dil ve yazının özellikleri nelerdir? Akademik yazılarda tanımlamalar nasıl yapılır? Kavram ve terimlerden nasıl yararlanır? Akademik metinlerin yapıları nasıldır? Akademik metinlerde iddia, önerme vb. ifadeler hangi biçimlerde yazılır? Bilimsel raporlarla makalelerin biçimsel özellikleri

1 Doç. Dr. Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi, b.arici@alparslan.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7213-1331.

2 Y.Lisans Öğrencisi, Bayburt Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, semsinurarici@gmail.com ORCID:0000-0002-7614-185X.

nelerdir? Bilimsel rapor yazılırken hangi basamaklar takip edilmelidir? Açıklamalar, tartışmalar, metinler arası ilişki kurma paragrafları nasıl yazılır? Akademik yazılarda kaynakları hangi biçimlerde gösterilir? Bilimsel yazılarda hangi etik ilkelere uyulmalıdır?” başlıklarını kapsamıştır. Ayrıca öğretmen adaylarına akademik metin yazma uygulamaları yaptırılmış, akademik yazma tutukluğu ölçeği son değerlendirme için de (son test) uygulanmıştır. Yapılan araştırmada akademik yazma ve bilimsel araştırma eğitiminin öğretmen adaylarının akademik yazma becerilerini geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır.

1. Yazma ve Yazma Becerisi

Yazma, bilgi aktarımının, belirlenmiş sembol ve işaretlerin kurallara uygun olarak kullanılmasına dayalı bir üretim süreci olup (Carter vd., 2002) dilin, düşünmenin ve estetik duyguların gelişmesini sağlar. Duygu ve düşüncelerin birtakım sembollerle ifadesi (Yılmaz, 2008), bilişsel becerilerle psikomotor becerileri bünyesinde barındıran bir anlatma etkinliği olarak tanımlanan yazma önemli dil becerilerinden biridir. Bu becerinin geliştirilmesi birçok değişkenin etki ettiği bir süreç (Uyar, 2016) olup bu değişkenlerin başında zihinsel özellikler, yazmaya karşı istek, teknolojinin yazma eğitiminde kullanılması ve yazılan metinlere ilişkin ölçme ve değerlendirme uygulamaları gibi farklı boyutlardaki etmenler gelmektedir.

Etkili ve tutarlı bir şekilde yazabilmek hem kişisel hem de profesyonel bağlamda önemlidir. Bireyin yazma becerilerini geliştirmek için sürekli uygulama yapması çok önemlidir. Her şeyden önce, dilbilgisi ve imla açısından başarılı bir öğrenme geçmişine sahip olmak akademik alanda başarı için bir şarttır. Bu temel unsurlar doğru bir şekilde anlaşılmadan yazılan yazılar kabul görmez. Ayrıca, yazarken amaca ve hedef kitleye dikkat etmek de gerekir. Bağlama bağlı olarak farklı tarz ve tonlar seçilebilir, bu nedenle amaçlanan mesajın net bir şekilde anlaşılması sağlanır. Bunun yanında, etkili yazmanın bir diğer önemli yönü de organizasyondur. Kişinin fikirlerini organize etmesi ve bunları açık ve mantıklı bir şekilde sunması, iletilen mesajın okuyucu tarafından kolayca anlaşılabilmesini sağlamak için gereklidir. Yazılı anlatım öğrencilerin duygularını, düşüncelerini ve bilgilerini yanlışsız bir biçimde belirtmelerine destek olmak (Ungan, 2007, s.461) için bütün öğrenim seviyelerinde önem verilmekte ve öğretim programlarında da yazma becerisinin geliştirilmesi için çeşitli öneriler sunulmaktadır.

Akademik yazma, eğitim ve araştırma ortamlarında yaygın olarak kullanılan bir yazım tarzı olup resmi ve yapılandırılmış doğası, açıklık, kesinlik ve güvenilirlik sağlamak için belirli kurallar ve yönergeler ile karakterize edilmektedir. Akademik yazım üniversitelerde, araştırma kurumlarında ve bilimsel yayınlarda yaygındır ve araştırma iletişimi, bilgi oluşturma ve yayma,

güvenirlilik ve otorite, açıklık ve kesinlik, yapı ve organizasyon, alıntı ve kaynak gösterme, nesnellik, eleştirel düşünme, hedef kitle, revizyon ve düzeltme gibi konuları içermektedir. Akademik yazım öncelikle araştırma, analiz ve eleştirel düşüncenin sonuçlarını iletmek için kullanılır. Akademisyenlerin bulgularını ve fikirlerini akademik toplulukla ve daha geniş halk kitleleriyle paylaşmalarını sağlar. Mevcut araştırmaların üzerine inşa ederek ve yeni anlayışlar ekleyerek bilginin yaratılmasına ve yayılmasına katkıda bulunur. Akademisyenler, kendi alanlarındaki bilgi birikimini genişletmek için akademik yazım faaliyetlerinde bulunurlar. Akademik yazım, titiz araştırma ve alıntı uygulamaları ile karakterize edilir. Yazarın konuyla ilgili güvenilirliğini ve otoritesini tesis etmek için saygın kaynakların ve kanıtların kullanımını vurgular. Akademik yazım etkili bir biçimde fikirlerin iletilebilmesi için açık ve kesin bir dilin kullanılmasını teşvik eder. Akademik yazımda belirsizlik, jargon ve günlük konuşma dilinden genellikle kaçınılır. Akademik yazım, giriş, literatür taraması, metodoloji, bulgular, tartışma ve sonuç gibi açıkça tanımlanmış bölümlerden oluşan yapılandırılmış bir format izler. Bu yapı, okuyucuların metinde gezinmesine ve argümanın akışını anlamasına yardımcı olur. Akademik yazımda, çalışmada kullanılan bilgi ve fikir kaynaklarına atıfta bulunmak için doğru atıf ve kaynak gösterme esastır. Farklı akademik disiplinler APA, MLA veya Chicago gibi belirli atıf stillerine sahip olabilir. Akademik yazımda genellikle nesnel bir üslup kullanılır ve bilgi ve argümanları tarafsız bir şekilde sunmak için kişi zamirlerinin (örneğin “ben” veya “biz”) kullanımından kaçınılır. Eleştirel düşünmeyi ve mevcut literatür ve araştırmaların analizini teşvik eder. Yazarların başkalarının çalışmalarıyla etkileşime girmesi, bunları değerlendirmesi ve üzerine inşa etmesi beklenir. Akademik yazılar genellikle belirli bir alandaki meslektaşlar ve uzmanlardan oluşan özel bir kitleye yöneliktir. Yazarlar, okuyucularının bilgi düzeyinin farkında olmalı ve yazılarını buna göre düzenlemelidir. Akademik yazım genellikle fikirleri, yapıyı ve dili iyileştirmek için birden fazla taslak ve titiz bir düzenleme içerir. Yüksek düzeyde kalite ve profesyonellik hedeflenir.

Üniversite öğrencilerinin yazma becerileri akademik başarı için oldukça önemli olup dilbilgisi ve imla kurallarına uygunluk, açık, öz yazılar yazabilmek ve derslerden yüksek not almak için de çok önemlidir. Bir öğrenci için akademik metnin nasıl yazılacağını öğrenmek başlangıçta başarısız olarak kabul edilse bile doğru araçlar ve rehberlikle akademik yazma becerisi önemli ölçüde geliştirilebilir. Akademik yazımın diğer yazma biçimlerinden farklı olan belirli bir dil ve yapı tarzı gerektirdiği akıldan çıkarılmamalıdır. Akademik yazımda kullanılan dil resmi, nesnel ve öz olmalı, argümanınızı destekleyecek güçlü kanıtlar içermelidir. Akademik yazılar giriş, gelişme paragrafları ve sonuçtan oluşan belirli bir yapıyı da takip etmelidir. Akademik

yazımda, güvenilir kaynaklardan kapsamlı araştırma yapmak ve uygun kaynak gösterme biçimlerini kullanmak gerekir. Güvenilir kaynaklar kullanmak, verilen bilgilerin güvenilir ve sağlam olmasını sağlarken APA veya MLA gibi kaynak gösterme stilleri de yayınlanan çalışmaların orijinal yazarlarına atıfta bulunulmasına yardımcı olur. Akademik yazmada revizyon ve düzenlemenin önemli olduğu da bilinmelidir. Gözden geçirme ve düzenleme, fikirlerin geliştirilmesini ve argümanların iyi bir şekilde desteklenmesi akademik yazma sürecinin önemli bir parçasıdır.

Akademik yazmada başarılı olmak için düzenli olarak akademik yazılar yapmak, uzmanlardan ve akranlardan geri bildirim almak ve yazma kılavuzları ve atölyeler gibi çevrimiçi kaynakları kullanmak da gerekir. Türk dili 2 dersinde öğretmen adaylarının akademik yazma becerilerinin geliştirilmesi istenmiş, içerik YÖK tarafından buna göre düzenlenmiştir (YÖK, 2023). Yapılan literatür taramasında akademik yazmayla ilgili çoğunlukla görüş alınan çalışmalar yapıldığı tespit edilmiştir.

Akademik yazma konusuyla ilgili olarak yapılan tezlerin hazırlandığı programlara bakıldığında İngiliz dili eğitimi programında hazırlanan tezlerin çoğunlukta olduğu, bunu Türkçe eğitimi ana bilim dalı ve Türk dili ve edebiyatı ana bilim dalında hazırlanan tezlerin takip ettiği ve bu tezlerin çoğunluğunda İngilizcenin, çok azında ise Türkçenin merkeze alındığı (Kan, 2017, s.1037) görülmüştür. Akademik yazmaya ilişkin görüş alınan çalışmalarda ise öğretmen adaylarının akademik yazma kavramını bilmeyip resmi yazıyla karıştırdıkları (Ergişi ve Yenigül, 2020, s.118), akademik yazıların yapısal incelemesinin yapıldığı, akademik yazma sürecine ilişkin sorun ve çözüm önerilerine ek olarak akademik yazma becerisine ait strateji, yöntem ve teknikler, lisans ve lisansüstü öğrencilerle öğretim görevlilerinin görüşlerinin incelendiği (Demirtaş Tolaman ve Karakaş, 2021, s.447) görülmüştür.

Bazı araştırmalarda ise yazma tutukluğunun giderilmesi için öğrencilerin fazla gayret etmedikleri ve yazmaktan vazgeçtikleri (Yıldız, 2016, s.979) ifade edilmiştir.

Dolayısıyla bu araştırmada literatürde eksik kalan alan doldurulmaya çalışılmıştır. Akademik Yazma Tutukluluğu Ölçeği için doğrulayıcı faktör analizi yapılmış ve maddelerin korelasyon testi sonuçları ölçeğin yapısının dört faktördeki 18 madde ile doğrulandığını göstermiştir. Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek amacıyla Cronbach Alpha değerleri hesaplanmıştır. Cronbach Alpha değeri birinci faktör (motivasyon) için .88; ikinci faktör (değerlendirme) için .76; üçüncü faktör (erteleme) için .64 ve dördüncü faktör (mükemmeliyetçilik) için .68 olarak belirlenmiştir. Ayrıca ölçeğin

tamamı için hesaplanan değer .88'dir. İyi bir iç tutarlılığa sahip olan ölçeğin aynı zamanda yapı geçerliliğinin de sağlandığı tespit edilmiştir. Bu bulgulara dayanarak, akademik yazma tutukluğunu ölçen, 18 maddeden oluşan, geçerli ve güvenilir dört faktörlü bir ölçek olan Akademik Yazma Tutukluğu Ölçeği bu araştırmada kullanılmıştır.

Yarı deneysel desenin tercih edildiği bu araştırma uygulamaya dayanması bakımından önem taşımaktadır. Yarı deneysel desende deney ve kontrol gruplarının belirlenmesi çeşitli ön ölçüm ve ölçütlere göre yapılmaktadır. Bu yöntemde amaç gruplardan herhangi birinde tespit edilen değişimin diğer grup veya gruplardaki değişimden ne kadar farklı olduğunun ortaya konulması (Büyüköztürk vd, 2019) ve test edilmesidir. Araştırmanın problemini "Akademik yazma ve bilimsel araştırma eğitiminin öğretmen adaylarının akademik yazma becerilerinin geliştirilmesine etkisi hangi boyuttadır?" sorusu oluşturmaktadır.

2. Araştırmanın Yöntemi

2.1.1. Araştırmanın Deseni

Yarı deneysel desenin tercih edildiği araştırma ön test-son test kontrol gruplu model kullanılmıştır. Bu araştırmanın evrenini Türkiye'de öğrenim gören üniversite öğrencileridir. Araştırmanın örneklemi ise Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören sınıf eğitimi ana bilim dalı ve sosyal bilgiler eğitimi ana bilim dalı birinci sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır.

2.1.2. Çalışma Grubu

Araştırmaya katılan öğrencilere ilişkin bilgiler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubu

Araştırma Grupları	Cinsiyet		Toplam
	Kız	Erkek	
Deney Grubu	31	19	50
Kontrol Grubu	35	15	50

Tablo 1'e göre araştırmaya deney grubunda 31 kız, 19 erkek; kontrol grubunda ise 35 kız, 15 erkek öğrenci katılmıştır.

2.1.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Akademik Yazma Tutukluğu Ölçeği ile verilerin toplandığı araştırmada SPSS paket programı ile veriler analiz edilmiştir. Araştırmada deney ve kontrol grubundaki öğrencilerden elde edilen verilerin ön değerlendirme ve son değerlendirme puanları Akademik Yazma Tutukluğu Ölçeği kullanılarak bağımsız örneklem için t-testi (independent sample t test) ile analiz edilmiştir.

Araştırmanın uygulama sürecinin başında öğretmen adaylarına Gülay ve Ungan (2022) tarafından hazırlanan Akademik Yazma Tutukluğu Ölçeği öntest olarak uygulanmış, ardından dört haftalık bilimsel metin yazma eğitimi verilmiştir. Uygulama sürecinde öğretmen adaylarına “Akademik dil ve yazının özellikleri nelerdir? Akademik yazılarda tanımlamalar nasıl yapılır? Kavram ve terimlerden nasıl yararlanır? Akademik metinlerin yapıları nasıldır? Akademik metinlerde iddia, önerme vb. ifadeler hangi biçimlerde yazılır? Bilimsel raporlarla makalelerin biçimsel özellikleri nelerdir? Bilimsel rapor yazılırken hangi basamaklar takip edilmelidir? Açıklamalar, tartışmalar, metinler arası ilişki kurma paragrafları nasıl yazılır? Akademik yazılarda kaynakları hangi biçimlerde gösterilir? Bilimsel yazılarda hangi etik ilkelere uyulmalıdır?” konularında eğitim verilmiş ve akademik metin yazma uygulamaları yaptırılmıştır. Bu araştırma Muş Alparslan Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunun 18.05.2023 tarih ve 5/49 sayılı kararına uygun olarak yapılmıştır.

2. Bulgular

Öğretmen adaylarına verilen akademik yazma ve bilimsel araştırma eğitiminin onların akademik yazma becerilerine etkisini belirlemek amacıyla 2022-2023 öğretim yılının bahar döneminde yapılan araştırmada deney grubunda bulunan öğrencilerle kontrol grubunda bulunan öğrencilerin arasında ön bilgiler açısından istatistikî açıdan anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla uygulanan yazma tutukluğu ölçeğinden elde edilen puanların aritmetik ortalamaları arasındaki farklar bağımsız örneklem için t-testi (independent sample t test) ile karşılaştırılmış ve aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 2. Deney grubunda bulunan öğrenciler ve kontrol grubunda bulunan öğrencilere ilişkin ön test sonuçları

Gruplar	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Deney Grubu	50	37,44	4,933	,698
Kontrol Grubu	50	37,08	5,645	,798

Tablo 2’de verilen ön test sonuçları deney grubunda bulunan öğrencilerle kontrol grubunda bulunan öğrencilerin arasında anlamlı bir fark (Deney grubunun ortalaması 37,44 iken kontrol grubunun ortalamasının 37,08 olduğu tespit edilmiştir.) bulunmadığını göstermektedir.

Tablo 3. Deney grubunda bulunan öğrencilerle kontrol grubunda bulunan öğrencilere ilişkin son test sonuçları

Gruplar	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Deney Grubu	50	76,68	14,460	2,045
Kontrol Grubu	50	37,80	5,455	,771

Tablo 3’te verilen son test sonuçları deney grubunda bulunan öğrencilerle kontrol grubunda bulunan öğrencilerin arasında deney grubundaki öğrenciler lehine anlamlı bir fark (Deney grubunun ortalaması 76,68 iken kontrol grubunun ortalamasının 37,80 olduğu tespit edilmiştir.) bulunduğunu göstermektedir.

3. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Akademik yazma araştırma makaleleri, denemeler, tezler, akademik makaleler, konferans bildirimleri ve daha fazlası dahil olmak üzere çeşitli akademik yazma biçimleri içermektedir. Özel gereklilikler, akademik disiplinler ve kurumlar arasında farklılık gösterebilir, bu nedenle kurumunuz veya yayın yeriniz tarafından sağlanan yönergeleri anlamak ve bunlara uymak çok önemlidir. Özetle, akademik yazım, akademik topluluk içinde bilgiyi paylaşmanın ve iletmenin önemli bir aracıdır ve güvenilirliğini ve etkinliğini korumak için yerleşik kurallara ve standartlara bağlı kalmayı gerektirir.

Öğretmen adaylarına verilen akademik yazma ve bilimsel araştırma eğitiminin öğretmen adaylarının akademik yazma becerilerine etkisini belirlemek amacıyla yapılan bu araştırmanın sonucunda akademik yazma ve bilimsel araştırma eğitiminin öğretmen adaylarının akademik yazma becerilerini geliştirdiğini ortaya koymuştur.

Alanyazın bakıldığında akademik yazma konusunda yapılan çalışmaların çoğunlukla öğrencilerin veya öğretmen adaylarının bu konudaki yetersizliklerini tespit eden çalışmalar olduğu (Yücelşen, Çetinkaya Edizer, 2020; Ergişi ve Yenigül, 2020; Demirtaş Tolaman ve Karakaş 2021) görülmektedir. Akademik yazma becerisinin geliştirilmesi için öncelikle yazılacak konuyla ilgili bir araştırma yani alanyazın (literatür) taraması yapılmalı, güçlü bir tez cümlesi oluşturulmalı, bir plan taslağı hazırlanmalı, kaynaklar kurallara uygun bir biçimde metne yerleştirilmeli, anlatılanların

mantıklı bir sıra içinde ilerlemesi sağlanmalı, okuyucunun ilgisini çekecek bir metin yazmak için dil bilgisi ve şekilsel hataların yapılmaması, konuların eleştirel bir biçimde değerlendirilmesi ve alanda uzman olan kişilerden dönütler alınarak düzeltmeler yapılması gerekmektedir. Ayrıca bolca akademik metinler yazmak da akademik yazma becerisinin gelişmesine katkıda bulunacaktır.

Okuma ve yazma becerileri birbirlerini takip eden ve gelişimleri birbirine bağlı olan beceriler olduğu için okuma, yazma becerisinin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır. Dolayısıyla öğrencilerin yazma becerisini geliştirmek amacıyla onlara düzenli olarak kitap veya metinler okunmalı ve onların da okumaları sağlanmalıdır. Okuma becerisi gelişen bireyler yazarken de alanyazın taramasını daha hızlı yapabilir ve akademik metni oluşturmak için süreyi etkili bir biçimde kullanabilirler.

Bu araştırma akademik yazmaya ilişkin aşağıdaki sonuçları ortaya koymuştur:

- Akademik yazma eğitimi verilen eğitim fakültesi öğrencilerinin akademik yazma açısından geliştikleri,
- Eğitim verilen öğrencilerin yazma tutukluğu yaşamadıkları veya akademik yazma eğitimi verilmeyen öğrencilere göre daha az yaşadıkları,
- Eğitim verilen öğretmen adaylarının yazdıkları metinlerdeki hataların daha az ve yazmaya karşı istekli oldukları,
- Eğitim verilmeyen öğretmen adaylarının hatalarının fazla olduğu ve akademik yazmaya karşı isteksiz oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bu araştırmayla aynı doğrultuda yapılan bir araştırma yansıtıcı öğretim uygulamalarının öğrencilerin akademik yazma becerilerinin geliştirilmesini olumlu yönde etkilediğini (Aydın, 2017) ortaya koymuştur. Yine Zohaib, Memon, Lohar ve Shed (2021)'in yaptıkları bir araştırmada ise katılımcıların uygulama öncesinde akademik yazma etkinliği olarak kompozisyon yazımında yetersiz olduklarını, içerik temelli bir yaklaşımla yapılan öğretim uygulamalarından sonra da öğrencilerin akademik yazma yeterliliklerini ve performanslarını geliştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Yine Dagarin Fojkar ve Becnick (2023) tarafından yapılan bir araştırmada da katılımcı öğrenciler, akademik yazmayla ilgili olan ödevleri motive edici, faydalı ve iyi yapılandırılmış olarak tanımlayarak aldıkları eğitimi olumlu olarak değerlendirmişler, akademik yazma konusunda yoğun bir pratik yapılmasının önemli rol oynadığını ifade etmişlerdir.

Öğretmen adaylarına verilen akademik yazma ve bilimsel araştırma eğitiminin öğretmen adaylarının akademik yazma becerilerini hangi boyuta etkilediğini belirlemek için yapılan bu araştırma uygulamaya dayandığı için akademik yazma alanındaki boşluğun doldurulmasına katkıda bulunacaktır. Buna ek olarak öğretmen adaylarına verilen akademik yazma eğitiminin onlarda bir farkındalık oluşturduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla bu araştırmadan hareketle yeni bir araştırma yapacak araştırmacılara aşağıdaki önerileri dikkate almaları önerilmektedir.

- Çalışma grubu daha büyük bir örneklemden oluşturulabilir.
- Öğrencileri motive etmek için yazdırılan metinler yayınlanmak üzere veya bir kitap halinde yayınlanabilir.
- Lisans öğrencilerine hazırlatılan metinler sözlü bildiri olarak sunulmak üzere sempozyumlara gönderilip öğrencilerin sunumlarını yapmaları sağlanabilir.

KAYNAKLAR

- Aydın, G. (2017). Türk dili ve edebiyatı hizmet öncesi öğretmen eğitiminde yanıtıcı öğretim uygulamalarının akademik yazma becerilerine etkisi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 1(3), 276-300.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2019). Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri. Pegem Akademi.
- Carter, C., Bshop, J. & Kravts, L. (2002). Key to effective learning New Jersey. Printing Hall.
- Demirtaş Tolaman, T. & Karakaş, N. (2021). Akademik yazma becerisiyle ilgili makaleler üzerine bir inceleme. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 7. Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Kongresi Özel Sayısı, 447-460. DOI: 10.29000/rumelide.1012461
- Ergişi, A. & Kozaner Yenigül, Ç. (2020). Öğretmen adaylarının akademik yazma eğitimine yönelik görüşleri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (21) , 100-125 . DOI: 10.29000/rumelide.835421
- Dagarin Fojkar, M., & Bercnik, S. (2023). Academic writing in teaching research integrity. *CEPS Journal*, 13(3), 129-154.
- Gülay, E., Urgan, S. (2022). Development of Academic Writing Block Scale (AWBS): A validity and reliability study. *Participatory Educational Research* , 9(2), 178-198. <https://doi.org/10.17275/per.22.35.9.2>
- KAN, M. O. (2017). Türkiye'de akademik yazma alanında yapılan lisansüstü tezler. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 1037-1048.
- Urgan, S. (2007). Yazma becerilerinin özellikleri ve önemi. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi , 23 (2), 461-472.
- UYAR, Y. (2016). Yazma becerisini geliştirmeye yönelik araştırmalar: son çeyrek asrın değerlendirilmesi. *Electronic Turkish Studies*, 11(3).
- Yıldız, N. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazma tutum ve tutukluğunun yazma başarısına etkisi. *Turkish Studies*, 11(9), 979-992.
- Yücelşen, N., & Edizer, Z. Ç. (2020). Türkçe öğretmeni adaylarının akademik yazma becerilerine ilişkin görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(4), 1165-1182.
- Yüksek Öğretim Kurulu (2023). Yeni Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları. Erişim Tarihi: 19.10.2023. <https://www.yok.gov.tr/kurumsal/idari-birimler/egitim-ogretim-dairesi/yeni-ogretmen-yetistirme-lisans-programlari>
- Zohaib, M., Memon, S., Lohar, S., & Syed, H. (2021). Academic Writing Development in English: An Action Research Project. *Ilkogretim Online*, 20(5).

Ekler

1. Akademik Yazma Tutukluğu Ölçeği

Akademik Yazma Tutukluğu Ölçeği

	Her zaman	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
<i>Motivasyon</i>	5	4	3	2	1
1	Yazma esnasında defalarca ara verme gereği duyarım.				
2	İlk paragrafı yazmak saatlerimi alır.				
3	Nasıl yazsam diye düşünmekten yazmaya başlayana kadar saatler geçtiği olur.				
4	Bir akademik metin oluşturabilmek için uzun süreye ihtiyaç duyanım.				
5	Yazmaya hazırlanmak çok vaktimi alır.				
6	Bilimsel yazma sürecinde başka faaliyetlere (Ders, aileme vakit geçirme vb.) vakit ayırdıktan sonra tekrar yazmaya başlamak benim için çok zor olur.				
	<i>Değerlendirilme</i>				
7	Önceki makalelerime gelen eleştiriler beni yeni makale yazmaktan soğutur.				
8	Bir akademik yazma yapılacak eleştirilerin gururumu inciteceği düşüncesi yazımın yavaş ilerlemesine sebep olur.				
9	Yazdıklarımı yayımlattıktan sonra çok az insanın okuyacağını düşününce boşuna uğraşıyormuşum hissine kapılırım.				
10	Unvanıma yakışır nitelikte yazma düşüncesiyle akademik metnimi daha uzun sürede bitiririm.				
11	Yazmak zorunda olduğumu hatırlayınca yazmaya devam edemem.				
	<i>Erteleme</i>				
12	Akademik yazma sürecinde insanlarla iletişimimi koparmasam yazımı bitiremem.				
13	Bir makaleyi bitirdikten sonra ne kadar ara verirsem tekrar yazmaya başlamak benim için o kadar zor olur.				
14	Yapacağım bilimsel çalışma ile ilgili tüm kaynaklara ulaşmadan yazmaya başlayamam.				
15	Bir akademik metin yazmaya kendimi hazır hissedene kadar beklerim.				
	<i>Mükemmeliyetçilik</i>				
16	Bir akademik yazma sürecinin daha taslak aşamasında yazım ve noktalama bakımından düzeltilmeler yaparım.				
17	En doğru ifadeyi, en güzel cümleyi bulana kadar beklerim, ilerlemem.				
18	Bir cümleyi bitirene kadar bazı kelimeleri veya cümlelerin tamamını birkaç kez silip yeniden yazmış olurum.				

2. Öğrencilerin yazdıkları metinlerden örnekler

EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TEMEL DİL BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

E1

Özet: Eğitim fakültesi öğrencilerinin temel dil becerilerinin geliştirilmesi amacıyla yapılan bu araştırmada yarı deneysel desen kullanılacaktır. Araştırmada eğitim fakültesi öğrencilerinin temel dil becerilerini kullanım durumları hazırlanan formlar kullanılarak ortaya konulacaktır. Bu formlar öntest ve sonuç test olarak uygulanacaktır. Öntestten sonra öğrencilere dört haftalık temel dil becerilerine yönelik uygulamalı eğitim verilecek andından da ilgili değerlendirme formları son test olarak uygulanacaktır. Araştırma 2022-2023 öğretim yılı bahar döneminde Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesinde yapılacaktır. Araştırmada elde edilecek bulgu ve sonuçlar ilgililerle paylaşılacak, eğitim fakültesi öğrencilerinin kendilerini geliştirmelerine katkıda bulunulacaktır.

K1

GİRİŞ

Temel dil becerileri kişinin dildeki yetkinliğini ortaya koymasından önem taşımaktadır. Temel dil becerileri anaokulundan üniversiteye kadar bütün öğrenim düzeylerinde geliştirilmektedir. Bu beceriler, dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileridir. İlk önce öğretilen dil becerisi dinleme becerisidir. Dinleme becerisi anne karnında altıncı aydan itibaren gelişmeye başlamaktadır. Yani biri doğmadan önce bu beceriyle tanışmaktadır. Doğduktan sonra ise annesinden ve yakın çevresinden duyduklarıyla bu beceriyi geliştirmektedir.

Dinleme, kulağın işittiği seslerin beyin tarafından algılanması ve anlamlandırılması sürecidir. Bu süreç seslerin, konuşmaların zihinde yoğunlaştırılması (Gündüz ve Şimşek, 2014, s.23), çaba gerektiren bilinçli bir süreç (Özbay, 2013, s.55) olup insanın günlük yaşamında önemli bir rol oynamaktadır. Maden (2020, s.66) tarafından öğretmen adaylarıyla yapılan bir araştırmada öğretmen adaylarının iyi düzeyde dinleme öz yeterlik algısına sahip oldukları tespit edilmiştir. İnsanın doğumundan sonra kazandığı (Emiroğlu, 2013, s.271) ilk ve en önemli beceri dinlemedir. Öğrenciler, öğrenmeye dinleme ile başlar (Özbay, 2009, s.81). Çocuklar hem öğrenmek hem zihinlerini geliştirmek için dinleme becerilerini kullanırlar (Emiroğlu; Pınar,2013). Dinleme eğitimine verilen önem arttıkça öğrencide zihinsel, duygusal ve bilişsel yetenekleri artar. “Yapılan araştırmalar, bir kişinin insanlarla birlikte olduğu sürenin % 42’sini dinlemekle geçirdiğini, öğrencilerin okulda öğretmen ve arkadaşlarını günde 2,5-4 saat dinlediklerini, okul başarısının da öğrencinin dinleme yeteneğine sıkı sıkıya bağlı olduğunu göstermektedir” (Göğüş, 1978, s.227).

K4

YÖNTEM

Bu araştırma öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desende yapılmıştır. Kullanılan değişkenlerin ve ortaya çıkan sonuçların değerlendirilmesi için (Büyüköztürk ve Demirel 2008 , s.76) gereklidir. Bu araştırma Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı öğrencilerinden oluşan 20 kişilik deney ve kontrol grubundan oluşturulmuştur. Uygulama öğrencilerin temel dil becerilerinin geliştirilmesi için oluşturulmuştur.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubu 2022-2023 öğretim yılı bahar döneminde Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği programı birinci sınıfında öğrenim gören öğrencilerdir. Bu çalışma grubuna ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma grubu

Gruplar	Cinsiyet		Toplam
	Kız	Erkek	
Deney grubu	13	7	20
Kontrol grubu	8	12	20

E7|

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada veriler araştırmacı tarafından hazırlanan değerlendirme formu ile toplanacaktır. Veriler SPSS 25 programında bağımsız örneklem için t testi kullanılarak analiz edilecektir. Öğrencilerde, öğrenme süreci içerisinde kazanılması, geliştirilmesi, yaşama aktarılması hedeflenen kabiliyetler biçiminde tanımlanan beceri, bilgi gerektiren ve performans içeren bir kavramdır (Kan, 2006). Türkçe dersi, bilgi değil beceri dersidir. Buna bağlı olarak Türkçe dersinin Amacı, dört temel dil becerisi olan okuma, dinleme, konuşma, yazma ile bağlantılı olarak programda yer alan temel becerileri de geliştirmektir. Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda temel beceriler, “yatay olarak bir yılın sonunda dikey Olarak sekizinci sınıfın sonunda kazanacakları ve hayat boyu kullanacakları temel becerilerdir” şeklinde açıklanmıştır. Programda geliştirilmesi hedeflenen temel beceriler şunlardır (MEB, 2006: 5):

- Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma,
- Eleştirel Düşünme,
- Yaratıcı Düşünme,
- İletişim Kurma
- Problem Çözme,
- Araştırma,

K20**Tablo 13.** Deney grubu ve kontrol grubundaki öğrencilerinin dinleme becerisi son-test puanlarına ilişkin t-testi sonuçları

	Cinsiyet	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Toplam	Deney g.	40	43,95	3,242	,513
	Kontrol g.	400	30,00	,000	,000

Tablo 11'a göre deney grubundaki öğrencilerin dinleme becerisi son değerlendirme puanlarının 43,95 olduğu, kontrol grubundaki öğrencilerin puanlarının ise 30 olduğu görülmektedir. Bu göre yapılan uygulamada deney grubundaki öğrencilerin puan ortalamalarının arttığı (13,95), kontrol grubunda öğrencilerin puanlarının ise değişmediği görülmektedir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Yapılan araştırmaya katılan deney grubu ile kontrol grubunda bulunan öğrencilerin okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerileri ön değerlendirme puanları arasında herhangi bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir.

K6**ÖNERİLER**

Yapılan araştırma farklı öğrenci gruplarıyla veya farklı öğretmenlik programlarındaki öğrencilerle yinelenabilir.

Temel dil becerilerini geliştirmeye çalışılırken kolaydan zora ilkesinin belirlenmesi başarıyı daha da artıracaktır.

Yapılan bu araştırmaya katılan öğrencilere belli bir süre geçtikten sonra tekrar aynı şekilde yapılarak öğrencilerin bu sürede ne kadar geliştiklerine ulaşılabilir.

Bu araştırmaya katılan öğrencilere yapılan etkinlikler geliştirilebilir.